

БЛИЗЬКИЙ СХІД 17.04.2024 | Ральф Мельцер

«Іран, як і раніше, не хоче тотальної ескалації»

Ральф Мельцер про атаку Тегерана на Ізраїль, можливу відповідь Ізраїлю та загрозу з боку «Хезболли»

Запитання ставив Кай Дьорінг

У вихідні Іран уперше здійснив пряму атаку на Ізраїль. Однак майже всі з понад 300 безпілотників і крилатих ракет вдалося перехопити. Як оцінювати цю атаку?

Це була масована атака, і саме тому, що це була перша пряма атака Ірану на Ізраїль, вона іншої якості. Успішність ізраїльської ППО, а також координації та співпраці з іншими залученими країнами – вражає. Власне, тільки так можна було запобігти численним жертвам і значним руйнуванням. Атака була, при всій жорстокості, все ж таки дозована. Крім того, були попередні оголошення, а першу хвилю атаки було здійснено за допомогою відносно повільних дронів, що й забезпечило час на попередження. Це можна інтерпретувати так: Іран, як і раніше, не хоче тотальної ескалації, і йдеться передусім про бажання зберегти владу і вплив в регіоні.

Чи бачите ви зв'язок з діями Ізраїлю в Газі?

Зв'язок полягає передусім в тому, що ХАМАС хотів скористатися терактом 7 жовтня як приводом залучити «Хезболлу» з усією її військовою міццю до війни проти Ізраїлю. На щастя, цей план не спрацював. Натомість генеральний секретар «Хезболли» Насралла назвав війну в Газі справою Палестини. В пропагандистських спробах Ірану виправдати напад на Ізраїль бойові дії Ізраїлю в Газі й гуманітарна катастрофа, наскільки мені відомо, не відіграли жодної ролі.

Атака була відповіддю на вбивство двох генералів та інших членів іранського Корпусу вартових ісламської революції в результаті, ймовірно, ізраїльського авіаудару в Дамаску на початку квітня.

Керівництво Ірану заявило, що після атаки в цій справі можна ставити крапку. Чи стане Ізраїль відповідати на неї?

Деякі голоси в Ізраїлі також закликають поставити крапку. Але якась реакція, мабуть, все-таки буде. Уряд зробив відповідну заяву, але, з його ж слів, ще не вирішив, як ця відповідь має виглядати й коли відбутися. Міжнародний політичний тиск на Іран, зокрема включення КВІР в список терористів в ЄС, може вплинути на подальші дії Ізраїлю.

*Якщо Ізраїль зараз
відреагує стримано й
діятиме політично
грамотно, то відбиту у
вихідні атаку можна
буде перетворити на
стратегічну перевагу*

Якщо Ізраїль зараз відреагує стримано й діятиме політично грамотно, то відбиту у вихідні атаку можна буде перетворити на стратегічну перевагу. Адже, крім США й Великої Британії, активно долучилася Йорданія. Саудівська Аравія та Єгипет, вочевидь, також допомогли. Тобто намічається саме той стратегічний альянс, до якого прагнуть американці і який також може відіграти важливу роль для Гази після війни. Крім того, Саудівська Аравія дала зрозуміти, що нормалізує відносини з Ізраїлем в обмін на значні кроки в напрямку рішення про дві держави.

Який вигляд може мати відповідь Ізраїлю?

Я не військовий експерт, але, безперечно, існують військові об'єкти за межами іранської території, що належать Ірану або його союзникам. Вони можуть бути потенційними цілями, й не факт, що тегеранський режим буде почуватися змушеним «помститись». Але навіть якщо зараз, як ми сподіваємося, вдасться уникнути подальшої ескалації, основна проблема залишається, а саме загроза з боку Ірану, який офіційно проголосив своєю метою знищення держави Ізраїль. Хоча управління ескалацією на північному фронті певною мірою працює з 7 жовтня, рішення проблеми протистояння з Іраном, зокрема з «Хезболлою», ще не видно.

Поки не зникне безпосередня загроза біля ліванського кордону, а «Хезболла» не припинить вогонь і не відступить хоча б за річку Літані, десятки тисяч людей, яких довелося евакуювати в Ізраїлі, не зможуть повернутися в свої домівки. Така ситуація не може зберігатися довго. На погляд Ізраїлю, конструктивне рішення з іранським режимом і «Хезболлою» неможливе. Навіть військові та безпекові експерти з лівого політичного спектру й табору миру мають аналогічне бачення.

Через тиждень починається тижневе святкування Песаху. Чи вплине це на подальші дії?

Ні, я не думаю, що Песах матиме якийсь особливий вплив на подальший розвиток подій. Але нинішня дуже напружена ситуація, звичайно, затьмарить його.

Переклад з німецької Дар'ї Прусенко

Ральф Мельцер

Д-р Ральф Мельцер (Ralf Melzer) очолює Офіс Фонду ім. Фрідріха Еберта в Ізраїлі. До цього він очолював Регіональний офіс Фонду "Діалог Південно-Східна Європа" в Сараєво, а також представництва Фонду в Тунісі та Мюнхені.

